

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bij het verhogen van de pensioenleeftijd neemt het aantal premieplichtigen toe waardoor de totale inkomsten stijgen / neemt het aantal uitkeringsgerechtigden af, waardoor de totale uitgaven dalen. 1
- Hierdoor kan de premie dalen en het netto-inkomen / de koopkracht van de premieplichtigen kan stijgen. 1

Opgave 3 Hulplijn

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- (Immigranten zullen tijdens een laagconjunctuur meer geld overmaken naar hun familie.) Hierdoor zullen de bestedingen minder afnemen dan zonder deze inkomensoverdrachten. 1
- In een laagconjunctuur zullen de extra bestedingen de daling van de productie / bbp (in het Afrikaanse land) afzwakken. 1

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- Het gezin in Afrika ontvangt $493 \times 10,36 = 5.107,48$ frank. Ze zouden (bij de officiële wisselkoers) $500 \times 10,81 = 5.405$ frank ontvangen. 1
 - Kosten van transactie = $5.405 - 5.107,48 = 297,52$ frank
Dit is $297,52 / 10,81 = \text{€ } 27,52$ 1
- of
- $7 + (493 \times \frac{10,81-10,36}{10,81}) = \text{€ } 27,52$ 2

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een toenemende concurrentie betekent dat er meer banken en geld-overmaak-bedrijven actief worden op de markt. Hierdoor zullen de GOB-wisselkoersen stijgen / GOB-commissies dalen. 1
- Gezinnen ontvangen dan per saldo een hoger bedrag in franks. De bestedingen nemen daardoor toe en dit zorgt voor een hogere economische groei (in het Afrikaanse land). 1

15 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Het begrotingssaldo is negatiever dan het saldo lopende rekening. Dat betekent dat de particuliere sector een positief spaarsaldo moet hebben.
- $(S-I) = (E-M) - (B-O) = -3,4 - (-3,7) = +0,3$

Vraag	Antwoord	Scores
16	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
	Een verslechtering van het saldo lopende rekening betekent dat een neerwaartse druk op de munt ontstaat. Om de vaste wisselkoers te handhaven, zal het aanbod van de munt moeten worden afgeremd / zal de vraag naar de munt worden gestimuleerd.	1
	De centrale bank zal de rente verhogen, waardoor de kapitaalinstroom uit het buitenland toeneemt. Hierdoor stijgt de vraag van de munt waardoor de vaste koers wordt gehandhaafd.	1
	of (voor de tweede deelscore)	
	De centrale bank zal de rente verhogen, waardoor huishoudens gaan sparen en minder besteden / importeren. Hierdoor daalt het aanbod van de munt, waardoor de vaste koers wordt gehandhaafd.	1

Opgave 4 Strijd om de leerling

- 17 maximumscore 2**
Een voorbeeld van een juist antwoord is:
- Onderwijs (aan de bevolking) levert positieve externe effecten op, want een beter opgeleide bevolking leidt tot maatschappelijke baten (hoger bbp, meer belastingopbrengsten). 1
 - Door toekenning van de lumpsum / subsidie wordt de prijs van het onderwijs verlaagd, waardoor deze positieve externe effecten worden geïnternaliseerd. 1
- 18 maximumscore 2**
Een voorbeeld van een juist antwoord is:
- De school (de agent) moet onderwijs aanbieden voor de inspectie (de principaal). Er is sprake van asymmetrische informatie: de inspectie heeft geen zicht op hoe schoolbesturen de lumpsum besteden. 1
 - Er zijn tegengestelde belangen: De inspectie wil kwalitatief goed onderwijs. Schoolbesturen willen zoveel mogelijk leerlingen aantrekken (door lumpsum te gebruiken voor marketing). Er is dus sprake van een principaal-agentprobleem. 1